

Učiteljski tovariš

Stanovsko politiško glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frankopanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Ne frankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak teden. Naročnina letno 60 Din za tuzemstvo 80 Din. Članek obeh J. U. U. plačuje list v članstvo. Oglasi po ceniku in dogovoru, davok posebe. Pošt. šif. rač. 11.153. Telefon 3112

ČUVAJMO JUGOSLAVIJO!

Sloga mora biti ideja in program za delo v udruženju in med narodom

Važna seja Glavnega odbora Jugoslovenskega učiteljskega udruženja. — Glavni odbor je položil polno temeljev za složno konstruktivno delo. — Načelno stališče JUU v pogledu personalne prosvetne politike in intervencij. — Glavni odbor JUU pri gospodu prosvetnem ministru Štefanu Čiricu. — Tudi g. minister je naglasil potrebo sloge za stan in narod

Dne 28. decembra 1934. je pričelo zasedanje glavnega odbora Jugoslovenskega učiteljskega udruženja v Beogradu. Ze 27. decembra so se zbrali zastopniki učiteljstva iz vseh delov države v Beogradu tako, da je bil na seji zastopan polnoštevilno izvršni in nadzorni odbor ter zastopniki vseh banovinskih sekcij Jugoslovenskega učiteljskega udruženja, ki so člani glavnega odbora. Točno ob 9. uri je otvoril predsednik Jugoslovenskega učiteljskega udruženja Ivan Dimnik sejo glavnega odbora s sledečim nagovorom:

Spoštovani člani glavnega odbora Jugosl. učit. udruženja, cenjene tovarišice in dragi tovariši!

V času od zadnje seje glavnega odbora JUU do danes je zadel naš narod in državo težka nesreča. Izgubili smo prvega od sinov jugoslovenskega naroda, očeta naše ljubljene države, izgubili smo svojega kralja, ki nam je bil več kot kralj, ker so nas vezale z njim tesnejše vezi — duhovnega in čuvstvenega življenja. Zato smo tem globlje občutili težki udarec, ki nas je zadel. Jugoslovensko učiteljsko udruženje je v oddolžitve in počastitve nesmrtnega velikega pokojnika storilo vse, da je bila ta oddolžitve in počastitve vredna Njega in dostojna našega stanu.

Tudi danes, ko zborujemo prvič po tragičnem dogodku Vas pozivam, da se v počastitve spomina Nanj vglobimo v enominutnem molku v spomine Nanj in Njegova velika dela za jugoslovansko nacijo in državo.

SLAVA VITEŠKEMU KRALJU ALEKSANDRU I. ZEDINTELJU!

Istočasno nas je mogla z radostjo navdajati zavest, da je nasledil prestol velikega pokojnika Njegov prvorojenec, član slavnega doma Karadorđević Nj. Vel. kralj Peter II., ker vsi verujemo, da bo vršil delo tako, kot ga je zamislil Njegov oče in vzornik. Nanj prenašamo svojo globoko vdanost, ki smo jo gojili do velikega pokojnika — z izjavo, da pri izgraditvi in obrambi naše ljubljene domovine — Jugoslavije vedno lahko računamo na Jugoslovensko učiteljsko udruženje in učiteljstvo, včlanjeno v njem.

Ob zasedbi prestola mu kličemo člani glavnega odbora Jugoslovenskega učiteljskega udruženja:

ZIVEL NJ. VEL. KRALJ PETER II. — KRALJ JUGOSLAVIJE!

Spoštovani člani Glavnega odbora Jugoslovenskega učiteljskega udruženja!

Dogodki niso dopuščali, da bi se razmere v našem Udruženju razvijale tako, da bi mogli podati danes jasno sliko stanja novih odborov naših edinic za bodočo triletno upravno dobo. Kljub temu je bila današnja seja nujno potrebna, ker moramo pregledati dosedanje delo, kakor tudi določiti program dela in bodočo smer našemu udruženju.

Letošnje upravno leto mora biti posvečeno v prvi vrsti notranji izgraditvi našega Udruženja in

PREPORODU UČITELJSKIH VRST,

ako hočemo postati sposobna in močna organizacija, ki bo lahko s lastno silo soodločala pri prosvetnih, šolskih in stanovskih problemih ter v tej smeri začrtavala pot našemu nacionalnemu in državnemu življenju.

Naša stremjenja bodo morala iti za tem, da dobimo kot stan

SAMOSTOJNE POGLEDE NA KULTURNA, SOCIALNA IN POLITIČNA VPRAŠANJA.

Iz tega razloga vidite, da je tudi program sedanjega zasedanja glavnega odbora JUU usmerjen predvsem na organizacijska vprašanja in probleme, do katerih moramo zavzeti svoje stališče, in v katerem pogledu je treba začrtati izvršnemu odboru delovni program. Za enkrat so šolska, prosvetna in ostala vprašanja le sekundarno zastopana, kolikor so zaradi nujnosti neodložljiva in moramo tudi do njih zavzeti svoje stališče in jih uvrstiti v bližnji delovni program.

S tega stališča morate tudi gledati vse točke, ki jih imate v podrobnem programu seje glavnega odbora t. j., da jih ne bomo reševali sedaj v detajlu temveč le v načelnih linijah, po katerih bo Izvršni odbor do prihodnje seje glavnega odbora izdelal podrobne projekte za končno sklepanje o posrednih vprašanjih.

Prosvetni minister g. Štefan Čiric je sprejel glavni odbor JUU.

(Poročilo glej na 2. strani.)

PSIHOLOŠKA BAZA NAŠIH STREMLJENJ

mora biti resolucija naše letošnje glavne skupščine: »Sloga«, kateri so dolžni dati pravo vsebino vsi člani glavnega odbora izvoljeni v duhu te resolucije na glavni skupščini, člani upravnih odborov vseh sekcij in upravni odbori vseh sreskih društev.

Resolucija sloge mora pomeniti za nas idejo, v katere vsebini morajo biti zapopadeni vsi atributi za zdravo in krepko družabno življenje učiteljskega stanu.

Ideja sloge mora predstavljati za nas dviganje zdravega optimizma v stanu in narodu. Malodušje nas pokopava, zato nam je treba dvigati vero v lastno moč, v lastno silo, v uspeh lastnih prizadevanj, in v uspehe lastnega strokovnega dela, v sposobnosti svojega stanu. Zdrav optimizem pa je treba širiti tudi med narod, dvigniti je treba vero v državo, v njeno moč in sposobnosti s poudarkom, da lahko nudi s svojimi prirodnimi bogastvi narodu vse blagostanje. S pesimizmom ne bomo ozdravili, kar je nezdravega in kar ni v redu.

SLOGA JE ZA NAS — PROGRAM!

Sloga pomeni za nas program, da hočemo na tej osnovi združiti vse zdrave sile svojega stanu v konstruktivnem delu za dobrobit stanu, naroda in države.

Sloga pomeni za nas program notranjega učiteljskega preporeda, za povzdigo moralnih vrednot članstva in za utrditev učiteljske etike: spoštovanja resnice, pravičnosti in poštenosti, katere vrednote mora vsak član širiti tudi na zunaj in zahtevati njih uveljavljenje v javnem življenju, pri reševanju javnih vprašanj.

Sloga pomeni za nas program in podlago za poglobitev pravega tovarištva, ki mora zavladati v naših vrstah. Toda to tovarištvo mora poznati svoje meje pri spoštovanju službenega in starostnega razmerja.

Sloga je za nas program za utrjevanje vsestranske strpnosti, dviganje službene in stanovske morale in čiščenje v lastnih vrstah.

Sloga je za nas program, ki vsebuje nalogo najširše in najgloblje akcije vzgoje članstva.

Sloga pomeni za nas program notranje konsolidacije našega stanu in našega Udruženja, utrditve potrebne stanovske discipline in reda v našem stanu in Udruženju.

Sloga pomeni za nas program dviganja ugleda učiteljskega stanu vsepovsod in ob vsaki priliki, ki narekuje istočasno čuvanje ugleda našega Udruženja, šole in prosvetnega dela.

Sloga pa ni samo naš notranji stanovski marveč tudi širši program in problem, ki sega

v naše odnose do naroda in države, pri delu izven naših ožjih stanovskih vrst.

Sloga je za nas tudi ideja in program, ki začrtuje smer našega udejstvovanja med narodom. Sloga nam narekuje, da ne pozabimo nikdar, da smo učitelji vsega in ne le enega dela naroda, da moramo ostati stan, ki bo vedno spajal ne pa razdvajal narod in da moramo vedno deliti usodo s svojim narodom. Le na tem principu nam bo mogoče poglobljati vse temelje, ki bodo spajali in utrjevali šolo in prosveto v narodu; le na tej osnovi nam bo mogoče oblikovati dušo in srce vseh delov naroda ter v vseh slojih naroda dvigati kulturno, nacionalno in državljansko zavest.

Sloga je za nas tudi programatična smer našega nacionalizma in patriotizma.

Sloga je za nas program in baza pri našem nacionalnem udejstvovanju, katero ne bazira samo v spontanem čuvstvanju, navdušenju in vnanjem izrazu, temveč temelji v nacionalnem ustvarjanju in delu, ki je vedno v najtesnejši zvezi s potrebami in interesi naroda in države.

Sloga je za nas nacionalni program, ki ne dopušča jemati nacionalizem v zakup in ga odrekati drugim, temveč smatra za nacionalno predvsem pozitivno delo, ki gradi našo narodovo in državno notranjost, a brezkompromisno odklanja nacionalizem, ki ne bazira na etičnih temeljih in na nesporni poštenosti.

POLITIKA NAŠEGA UDRUŽENJA

mora biti iz tega razloga politika ustvarjanja zavesti zadovoljstva med učiteljstvom; politika našega Udruženja mora iti za ustvarjanjem zavesti pravičnosti med učiteljstvom, nacionalna politika našega Udruženja mora bazirati samo na zdravih nacionalnih etičnih osnovah t. j. na zavesti pravne in socialne pravičnosti pri reševanju vsakega vprašanja.

Udruženje mora smatrati vsak nacionalizem, kateri je grajen na brutalni sili, na rušenju socialne in pravne pravičnosti, ki bazira na nesocialnih in nepravilnih primerih, kot nezdrav nacionalizem na katerega ni mogoče graditi zdrave šolske in prosvetne politike potom učiteljstva.

Politika našega Udruženja mora stremeti proč od nacionalnega sumničnega in ovajanja, ki je negativno, destruktivno in moralno škodljivo delo, h konstruktivnemu, pozitivnemu nacionalizmu — nacionalnega, gospodarskega, kulturnega in socialnega ustvarjanja.

Politika našega Udruženja mora stremeti za tem, da pridejo poštenu ljudje na vsa odločujoča mesta. Dvigniti je treba v vsakem področju čut odgovornosti pri strokovnem delu.

Končno mora politika našega Udruženja stremeti za ustvarjanjem čim jačjih ekonomskih temeljev amega Udruženja ter okrepitevijo vseh stanovskih ekonomsko-socialnih ustanov, da bodo sposobne priskočiti po potrebi v pomoč vsakemu članu JUU.

Poleg notranjih organizacijskih problemov našega Udruženja moramo posvetiti na sedanjem zasedanju glavnega odbora JUU največjo pažnjo tudi načelnemu stališču do

PERSONALNE PROSVETNE POLITIKE.

To je ena najbolj bolečih ran ne samo našega Udruženja, temveč tudi prosvetne uprave, kateri dela mnogo preglavic. To stanje je v mnogem krivo, da ne moremo priti do reševanja ostalih prosvetnih problemov.

Iz tega razloga smatra Udruženje za svojo dolžnost, da aktivno sodeluje pri reševanju tega vprašanja ter s svoje strani in v svojem delokrogu podvzame vse korake, da stanje v tem pogledu izboljša tudi s svojo privatno inicijativo.

VPLIV UDRUŽENJA

na reševanje stanovskih, šolskih in prosvetnih vprašanj je mnogo odvisen od ureditve vseh gornjih vprašanj in od utrditve sloge v lastnih vrstah.

Le, ako se bomo kot stan zavedali svoje odgovornosti, tako glede stanovskega, kakor glede šolskega in javnega dela, ako bomo razčistili potrebna vprašanja v svojih vrstah, bomo lahko dosegli dovolj močan vpliv pri reševanju stanovskih, šolskih in prosvetnih vprašanjih.

Tedaj bomo lahko zahtevali večje upoštevanje svojega stanovskega in strokovnega mnenja pri reševanju šolskih in prosvetnih problemov.

Tedaj bomo s polno pravico zastopali zahtevo, da so predvsem zdravi stanovi sposobni in edini poklicani strokovno pravilno in po zdravih vidikih usmeriti aktualna strokovna vprašanja, ki danes trpe in ne napredujejo zaradi lajških, izvenstrokovnih vplivov.

Tedaj bomo lahko s polno silo izrazili svojo zahtevo, da se uveljavi princip večjega zastopstva učiteljstva in upoštevanja strokovnega mnenja v vseh javnih zastopih, od občine, preko vseh banovinskih zastopstev, do najvišjega narodnega zastopstva v državi — narodnega predstavnštva.

S tega vidika, tovariši člani glavnega odbora moramo gledati tudi na

RUŠILCE SLOGE,

ki se pojavljajo iz beograjske učiteljske ulice. Čast in spoštovanje večini beograjskega učiteljstva, čast in spoštovanje oficijelnemu zastopstvu beograjske sekcije in sreskih društev Beograda, Zemuna in Pančeva, ki trdno stojijo na braniku sloge, pronikle iz letošnje glavne skupščine, kot izraz razpoloženja ogromne večine učiteljstva v državi.

Nikakor pa ne moremo razumeti onih, ki rušijo to slogo, še preden so se mogli uveriti o delu, ki ga vrše novi odbori, še bolj smo razočarani nad argumenti s katerimi opravičujejo svoje početje.

Tudi v tem pogledu, bodete morali člani glavnega odbora, dati direktive Izvršnemu odboru in bodete morali povedati svoje mišljenje, ki ga bodete zastopali napram članstvu.

Istočasno moram izjaviti, da nam je vsaka stvarna, načelna in poštena opozicija dobrodošla in bomo radi upoštevali njene upravičene ugovore predložene potom organizacijskih edinic, ker hočemo tudi v tem pogledu spoštovati stanovsko demokracijo.

Stališče JUU v pogledu personalne prosvetne politike in intervencij

(Soglasno sprejeto na seji Glavnega odbora JUU v Beogradu 28. XII. 1934.)

I.

INTERVENCIJE JUU.

1. Intervencijo in posredovanje Udruženja lahko zahteva članstvo le v tem primeru, ako ima zadeva zvezo s stanom, šolo ali prosveto, odnosno z organizacijo in cilji, ki jih ta po pravih zasleduje.

Za zadeve čisto privatnega značaja se ne more zahtevati intervencije organizacije in njenih funkcionarjev.

II.

NAMEŠČANJA IN Premeščanja.

2. Nameščanja in premeščanja moramo smatrati za zadevo prosvetnih oblastev in se organizacija ne vmešava v nje, izvzemši načelnih in zaščitnih primerov, ki se posebej določijo. Organizacija intervenira pri oblastevu le za primere, s katerimi smatra, da bi bila ogrožena in kršena načelna stališča glede nameščanj in premeščanj učiteljstva. V komisijah za namestive in premeštive JUU se

daj nima svojega zastopnika — toda hoče delovati na to, da ga dobi v banovinski in centralni komisiji.

Vse organizacijske edince so dolžne pri članstvu pobijati pogrešeno mnenje, da je Udruženje biro (posredovalnica) za učiteljske službe, in da je edina naloga Udruženja pomagati članstvu v pogledu službe in premeštive.

3. Posredovanje političnih strank in osebnosti ter vplivnih upravnih osebnosti za namestive in premeštive učiteljstva bo organizacija načeloma odklanjala. V to svrhu morajo vse organizacijske edince v svojem delokrogu vzgajati članstvo ter z danimi sredstvi in sklepi zatirati pri članstvu uporabo takih posredovanj.

Udruženje se bo obračalo do političnih strank in oseb izven učiteljskih vrst samo v načelnih vprašanjih.

Vsaka prošnja učiteljstva samega in obračanje do neučiteljskih osebnosti in korporacij, da se one vmešajo in posredujejo v

učiteljskih vprašanjih, smatra Udruženje za akcijo kvarno učiteljskemu stanju in šoli. To se smatra za nemoralno in škodljivo akcijo za stanovsko in službeno moralo učiteljskega štva.

4. Intervencije in sprejemi poedinov pri oblastih za učiteljska premeščanja in nameščanja naj se onemogočijo in odpravijo. Tudi v tem pogledu naj se zahteva instancna pot. Osebnih pritožb naj se pri intervencijah načeloma odklanjajo ter naj se zahteva v takih primerih pismena vloga vložena službeno instancnim potom.

5. Za napredovanja bo Udruženje posredovalo le načeloma in v nobenem primeru ne pred potekom treh mesecev od vložitve prošnje. Glede ekspeditivnosti in eventualnih zahtev so dolžna predhodno intervenirati pri sreskih načelstvih sreska društva, pri bankih upravah pa sekcije JUU.

6. Za vse primere naj se zahteva redna prošnja in njena obravnava instancnim potom.

Vsa izpraznjena službena mesta naj se razpisujejo. Namestitve naj se komisijsko obravnavajo pri vseh instancnih oblasteh. V razpisu služb naj bodo točno navedene naravne ugodnosti, spojene s službo ter eventualni posebni pogoji, ki bi se stavili na kompetenta za določeni kraj, z ozirom na delo v šoli in izven nje.

7. Kriteriji za namestitve in premestitve naj bodo samo predpisi zakona.

Udruženje bo zastopalo pri namestitvah učiteljstva v kraje s srednjo šolo načelo, da pridejo za te kraje v poštev predvsem učiteljski družinski očetje in matere z otroki za te šole, radi šolanja. Poleg tega bo gledalo, da pridejo dobri organizacijski, kulturni delavci v organizacijske centre. Učiteljice, poročene z učitelji ne smejo biti favorizirane na škodo starejših učiteljev in učiteljic.

Pri nameščanju novincev-začetnikov bo Udruženje zastopalo načelo, da se nameste najprej oni, ki so v težkih družinskih in socialnih razmerah ter so bili dobri dijaki.

Prosilci s 35 leti službe organizacija pri namestitvah in premestitvah načeloma ne bo podpirala. Na nje morajo vse organizacijske edince vplivati s svojimi sredstvi in sklepi, da vložijo prošnjo za upokojitve. Vsako odlaganje v tem pogledu se mora smatrati za škodljivo načelno zahtevi znižanja službene dobe za učiteljstvo in škodljivo za namestitve brezposelnih učiteljskih abiturientov.

Osebnih ambicij posameznikov, ki bi bile na škodo upravičenejšim kolegom pri namestitvah, morajo vse organizacijske edince med članstvom odločno zatirati.

8. V pogledu ocene dela izven šole, naj bodo merodajni le po šol. Upravitelj in nadzorniki službeno ugotovljeni podatki. Ti podatki naj se vnašajo v »Uslužbeni list« učiteljstva, kar naj se uredi s posebno odredbo v zmislu § 91/6 Uradniškega zakona. Načeloma naj se zahteva, da je upoštevati šolsko delo kot prvo in šele v drugi vrsti delo izven šole.

9. Šolski upravitelji z dovršenimi službenimi leti naj se avtomatično razrešijo upraviteljske dolžnosti. Upraviteljska mesta naj se oddajajo z razpisom, enako kakor učiteljska mesta. Brez dokazanih in disciplinsko ugotovljenih pregreškov naj se upravitelji ne izmenjujejo in razrešujejo.

10. Pri reševanju nadzorniškega vprašanja sodeluje Udruženje z voljo v načelnem pogledu. Izbiro nadzorniških oseb naj vrši prosvetna uprava po predlogu Glavnega prosvetnega sveta iz vrst učiteljev praktikov narodnih šol.

Nadzornik naj se izbira na podlagi kandidatne liste izmed oseb, ki bodo teoretično in praktično verzirane v modernih stremjenjih šole in imajo tudi odrezano stališče ter razumevanje za usmerjeno in ustaljeno delo izven šole. Kot kriterij pri izbiri naj velja samo kvalifikacija po zakonu, službena in strokovna neoporečnost, korektnost in takt ter pravičnost in objektivnost.

Razpored nadzornikov naj se izvrši samo z ozirom na stvarne potrebe šole in prosvete. Brez pristanka prizadetih naj se ne postavljajo nadzorniki.

Postavljanje preglednikov, poleg stalnih nadzornikov, smatra Udruženje za kvarno šolstvu v moralnem in stvarnem oziru in škodljivo za avtoriteto države. Udruženje se mora načelno zavzemati za ureditev nadzorniškega položaja, pavšalov, potnih in doklad. Povsod je treba zahtevati, da se izpraznjena nadzorniška mesta takoj izopolnijo in zasedejo.

Od nadzornikov zahteva Udruženje, da so preizkušeni prijatelji Udruženja, a da se ne vmešavajo v organizacijske stvari, da ostanemo neutralni in se ne opredeljujejo v primeru če nastane več skupin, še manj pa da vplivajo v priloge katerekoli skupine.

11. Načeloma deluje Udruženje na tem, da se sedanji sistem nameščanja in premeščanja izpremeni administrativnim potom in potom zakona. Njega stremljenja je, da se namestitve in premestitve vrše potom namestitvenih komisij, v katerih naj bodo tudi predstavniki učiteljstva.

V tem pogledu bo Udruženje zastopalo načelo, ki ga je zavzel v svojem »Projektu za izpremembo postopka v pogledu stalnosti, nameščanja in premeščanja učiteljstva« predložene prosvetnemu ministru.

III.

DISCIPLINSKI POSTOPEK.

12. V disciplinske zadeve se Udruženje načeloma ne vmešava, posebno ne med potekom postopka. Čuvati hoče objektivni postopek in razsodbo disciplinskih zadev.

Načeloma prestane organizacija s posredovanjem v vseh primerih, v katerih se je pričelo redno disciplinsko postopanje. **Udruženje ne vpliva na preiskavo izvzemši zahtev:** da se za prizadetemu vpogled v obtožbo in priliko zagovora; da opozarja oblastvo na eventualne krivice in zlorabe pri preiskavi;

da se obramba (zagovori) prizadetih v polnem obsegu beležijo, ne zadržujejo in omalovažujejo; da se zaslišijo priče, ki jih navaja obtožnica s svojo prilogo.

13. V vsakem primeru zahteva Udruženje v svrhu zaščite osebno odgovornost predlagatelja in zadosten dokazni material v naprej ter brez tege ne izvršuje intervencij.

14. V primerih, kjer je bil kršen zakon ali odredba, Udruženje načeloma ne intervirira in ne brani krivcev.

15. Načeloma deluje Udruženje na to, da se vsi primeri, ki imajo za ozadje kako službeno pomanjkljivost prizadetega, službeno-disciplinsko preiščejo ter, da se prizadeti zasliši in se mu priobči nedostatek.

Anonimne ovadbe naj se načeloma ne upoštevajo in naj se zavračajo.

16. Tožbe lajkov naj se upoštevajo le, ako so podpisane, pismo predložene in ako ovaditelj prevzame polno odgovornost za posledice v primeru neresničnosti navedb. Enako naj se tudi pritožbe korporacij in družtev upoštevajo le v tem primeru, ako so predložene kot sklep odbora, in prevzamejo zanje podpisani funkcionarji polno odgovornost.

Vsaka pritožba naj se priobči najprej prizadetemu ter se mu da polna možnost zagovora. Na to naj se službeno-disciplinsko obravnava. Pred zaključkom preiskave in priobčitve rezultata prizadetemu naj ne slede nikakrni ukrepi.

Načeloma naj se učiteljstvo ne premešča brez predhodne službeno-disciplinske ugotovitve nedostatkov.

17. Disciplinske kazni naj se izvršujejo postopoma, po stopnjah, predvidenih v zakonu. Dokler ni bil uradnik predhodno kaznovan z nižjo kaznijo, se ne sme izreči večja kaznen, izvzemši težjih pregreškov.

18. V vrhovnem disciplinskem senatu sodeluje Udruženje po svojem zastopniku, predvidenem na osnovi zakona. Ta zastopnik je sodnik in ne zagovornik učiteljstva. Temu zastopniku oddaja Udruženje zaščitni material, ki ga dobi potom podrejenih edince, v svrhu pravilne in objektivne presoje primera.

Glavni odbor JUU pri g. prosvetnem ministru

Prosvetni minister g. Stevo Čirić je 29. decembra sprejel glavni odbor JUU in z njim v enournem razgovoru razmotril aktualna prosvetna, šolska in učiteljska vprašanja.

Predsednik JUU Ivan Dimnik je v toplem nagovoru pozdravil g. prosvetnega ministra kot vrhovnega prosvetnega šefa in strokovnjaka. Tov. Dimnik je poudaril, da s tem tolačiči razpoloženje vsega organiziranega učiteljstva Jugoslavije in izjavil, da bo imelo prosvetno ministrstvo v Jugoslovenskem učiteljskem udruženju solidnega sodelavca pri reševanju vseh prosvetnih problemov, ter pri nacionalnem delu in v ostalem udejstvanju za dobro našega naroda. Danes je učiteljstvo v Udruženju homogeno, složno in soglasno. Naglasil je, da so nacionalni in državni interesi zastopnikom, kakor učiteljskemu udruženju vedno prvi in hočejo v okvirju teh reševati ostale probleme.

Nato je tov. Dimnik objasnil g. prosvetnemu ministru vse probleme, ki predvsem interesirajo učiteljstvo, kakor: ureditev in vzdrževanje narodnih šol, potrebo revizije uredbe o dražinskih dokladah v korist učiteljic, neobhodno potrebo, da se v disciplinskem pogledu učitelji narodnih šol izenačijo z ostalim uradništvom. Izrekel je željo učiteljstva, da se revidira § 76. uradniškega zakona v tem zmislu, da bodo upokojeni v Udruženjih lahko enakopravni z aktivnim učiteljstvom.

Prosil je g. ministra, da pokloni pažnjo učiteljem bojevnikom, ki so zaradi službe v vojni izgubili službena leta za napredovanje ter se reši njihovo vprašanje enako kakor je narodna skupščina to rešila za zdravnike. Opozoril je g. ministra na potrebo ureditve vprašanja učiteljev, ki odidejo iz službe zaradi odslužitve kadrskega roka (ter s tem izgubijo službena leta za napredovanje in svoje službeno mesto). Govoril je nadalje o nujni popravitvi izdaje učnih načrtov tako za osnovno, kakor za višjo narodno šolo. V svrhu ureditve učnih knjig in realizacije fonda za vzdrževanje in podpiranje narodnih šol v siromašnih občinah. Nadalje se je dotaknil vprašanja preureditve praktičnih učiteljskih izpitov, odnosno navedbe točnega gradiva, ki ga morajo obvladati kandidati pri teh izpiti. Aktualno je vprašanje priznanja službenih let učiteljem na privatnih šolah, posebno onim, ki so službovali svoječasno na nacionalnih šolah družbe sv. Cirila in Metoda in drugih, ter želi učiteljstvo, da se tudi njemu prizna iste ugodnosti, kakor so bile svoječasno s finančnim zakonom priznane gg. profesorjem. Predsednik je nato opozoril g. ministra na težkoče pri prevredbi v V. grupu in ga zaprosil za omilitve tozadevnih določb. Enako je izrazil željo učiteljstva, da se vzpostavi prvotna §§ 51. in 113. zakona o nar. šolah in se določi stari maksimum števila otrok v razredu, kakor tudi cenzus za oprostitev šol. Upravitelj od poučevanja. Končno je izrazil željo, naj bi se učiteljem, ki preidejo v administrativno službo k ministrstvu prosvete, banskim upravam in sreskim načelstvom, priznala stanarina, kar je vsekakor v interesu šolske administracije, ako hočemo dobiti dobre upravne uradnike v prosvetno upravo. Izrazil je željo, da bi se v pogledu zastopstva učiteljstva narodnih šol v glavnem prosvetnem svetu upoštevale želje JUU.

Nato je predsednik opozoril g. ministra na nekatera aktualna in akutna vprašanja posameznih sekcijjskih odborov JUU in zaprosil g. ministra za pomoč s strani ministrstva. Tako prosi, da bi se rešilo za drinsko bano-

19. Načeloma deluje Udruženje na to, da se sedanji učiteljski disciplinski postopek izpremeni potom zakona in uredi po načelih, predvidenih za ostalo uradništvo po zakonu o drž. uradnikih. V tem pogledu bo Udruženje zastopalo stališče, ki ga je zavzel s svojim projektom za izpremembo učiteljskega disciplinskega postopka, predloženim prosvetnemu ministru.

IV.

VLOGE ČLANSTVA JUU ZA INTERVENCIJE.

20. Vsak član JUU se mora, ko se obrača do Udruženja, ravnavati po »Pravilniku za postopek pri zaščiti članov JUU«, odobrenem na podlagi čl. 3. točke č. pravil JUU ter mora upoštevati gornja načela organizacije, ki jih ta zastopa glede personalne prosvetne politike.

21. V svrhu vsestranskih in zanesljivih podatkov mora vsak član izpolniti od izvršnega odbora JUU predpisani obrazec. Brez teh podatkov se njegova zahteva ne bo vzela v postopek. Obrazce za te podatke imajo vsa sreska društva in sekcije JUU.

Ti obrazci služijo:

za pritožbe proti premestitvam; za prošnje v svrhu premestitev po gornjih načelih; za druge upravičene želje članstva, ki spadajo načelno v področje Udruženja.

22. Nobena organizacijska edinica ne sme sprejeti vloge za intervencijo, če niso podatki potrjeni od nižje edince in ni podano tudi mišljenje te edince.

Nobena organizacijska edinica ne sme reševati predmetov na podlagi osebnih pism poslanih organizacijskim funkcionarjem in brez redne vloge. Privatna pisma se smejo priložiti le v podkrepitve rednim spisom.

23. V primerih, kjer bi članstvo samo kršilo gornja načela, naj organizacijske edince v svojem delokrogu, z danimi sredstvi zatirajo škodljivo postopanje ter naj se poslužujejo sredstev in postopanja potom stanovskih častnih razsodišč.

in to v pogledu stanarine. Končno je predsednik naglasil nekatere želje učiteljstva v moravski banovini.

Gospod minister dr. Čirić se je zahvalil predsedniku Dimniku za pozdrav in je obljubil, da se bo iskreno zavzel za vprašanja, v katerih pričakuje učiteljstvo rešitve. Posebno je naglasil željo sodelovanja svojega resora z učiteljsko centralo. Iznešena konkretna vprašanja — tako je rekel g. minister — je treba deliti in jih razločevati po petih skupinah.

Prvo so vprašanja idealnega značaja šole in učiteljstva; v drugo skupino spadajo interese učiteljskega stanu oboje brez gnotnih zahtev; tretje šolska in stanovska vprašanja, ki so zvezana z gnotnimi zahtevami, v četrto skupino spadajo važnejša vprašanja, ki sicer niso splošnega značaja ampak čakajo na nujno rešitev z ozirom na banovinske krajevne in druge razmere; peto so vprašanja učiteljskega izvenšolskega dela v tu in inozemstvu v svrhu mednarodnih stikov v idealni smeri in v službi velikih idej domovine.

Med prva bi štel vprašanja učnih načrtov in programov in učnih knjig, in tu bo treba priti čim prej do ugodne rešitve, ker je to vprašanje v zvezi z notranjim preporodom našega naroda. Najtežje vprašanje, ki ga je danes nujno treba reševati je vprašanje vzdrževanja šol in izplačevanja prispevkov po šolskih proračunih. V tem pogledu bo treba nujno podvzeti potrebne korake. V pogledu disciplinskih predpisov uvideva g. minister upravičenost učiteljskega stremljenja za izenačenjem z ostalim uradništvom. Povsem je uvidel g. minister tudi upravičenost zahteve po ravnopravnosti upokojenec v udruženju. Za praktične izpite bo predpisa gradivo, ki ga mora obvladati kandidat, ki polaga izpit. Vprašanje učiteljev bojevnikov in onih, ki odidejo na odsuljenje kadrskega roka je treba razmotriti v stališča gnotnih kakor tudi s stališča moralnih obvez napram našim junakom, ki so se borili za domovino.

Gosp. minister je popolnoma priznal, da je učiteljstvo, ki je služilo na nacionalnih privatnih šolah, upravičeno zahtevati, da se izenači glede štetja službenih let s profesorji. Glede vprašanj: V. grupe vzpostavitev §§ 51. in 113. zakona o narodnih šolah in stanarine prideljenim učiteljem uvideva upravičenost, pripomnja pa da so ta vprašanja tako vezana s finančnimi sredstvi, da je treba najprej ta upoštevati. Gospod minister je poudaril, da mu iznešena vprašanja nikakor niso nova ker je že v finalnem odboru narodne skupščine imel priliko zavzemati se za te zahteve. Iz tega razloga mu bo tem lažje zastopati isto stališče sedaj in upa na realizacijo posameznih vprašanj, v kolikor ne bo zaprek z drugih strani in zaradi raznih okoliščin. Posebno je g. minister pozdravil idejo in ukrepe, ki jih namerava JUU storiti v svrhu zblizanja med učiteljstvom in učiteljskimi udruženji slovenskih in prijateljskih držav. S tem svojim delom bo učiteljstvo močno podprlo državna stremljenja v pogledu intencij zunanje politike, ker ima učiteljstvo poseben položaj glede zvez, ki jih lahko utrdi tudi z inozemstvom, v dobrobit naše državne in nacionalne stvari. Gospod minister je prepričan zastopnike učiteljstva, da mu je mnogo do napredka osnovne šole in je obljubil, da bo imelo učiteljstvo, v pogledu šole in stanju v njem iskrenega prijatelja. Na koncu je posebno poudaril pomen slope, ki jo je učiteljstvo na svoji pretekli skupščini poudarilo v resoluciji. S tem je pokazalo tudi ostali javnosti pot h konstruktivnemu delu. Slova je podlaga učiteljstvu za uspešno delo v dobrobit šole, stanu, naroda in države.

Pomorsko propagandni tečaj JS

Letos je priredil oblastni odbor Jadranske straže v Ljubljani svoj prvi pomorsko-propagandni tečaj v zaledju, daleč od morja v dne 2. do 5. januarja t. l. Odziv je bil nad vsako pričakovanje izredno velik. Doslej so bili pomorsko-propagandni tečaji o velikih počitnicah v Splitu. V teh tečajih so se pripravljali inteligentni, zbrani iz vseh delov države, za bodoče propagatorje pomorske ideje med narodom.

Za ljubljanski pomorsko-propagandni tečaj se je prijavi preko 250 učiteljev in učiteljic ter profesorjev iz vse banovine. Prvotno je bil zamišljen tečaj za največ 60 oseb. Radi velikega števila prijav pa je bil prvotni načrt spremenjen in je bilo sprejetih 140 učiteljev in učiteljic. Pridružilo se jim je še 20 dijakov in dijakinj, odbornikov PJS iz ljubljanskih srednjih in strokovnih šol.

Tečajniki in tečajnice so prenočevali v Akademskem kolegiju, ki jim je radevolje nudil tudi prehrano pod svojo gostoljubno streho. Ravnatelj kolegija in njegova gospa soproga sta z vorno vestnostjo skrbela za dobrobit posetnikov tečaja. Predavanja so bila vse dni v trg. akademiji, kjer je prepustil potrebne prostore za tečaj g. direktor dr. Karlo Pirjevec. Od Izvršnega odbora iz Splita je prihitel ideolog JS prof. dr. Ivo Rubič.

V teku 20 ur, kolikor je bilo predavanj v vsakem tečaju, so se poslušalci imeli priliko seznaniti z vsemi panogami, ki so v zvezi z našim morjem. Dr. Rubič in dr. Valter Bohinec sta predavala o zemljepisu Jadrana in njegovih obal; prof. dr. Turk o zgodovini vzhodne obale Jadrana; prof. dr. Čermelj o slovenski obali Jadrana ter o jadranskem vprašanju v mednarodni politiki; prof. Rudolf o morju v našem gospodarstvu; prof. Bunec o morju v slov. literaturi; dr. Stele o morju v jugoslovenski umetnosti; direktor Higijenskega zavoda dr. Petrič o morju in zdravju; kapetan fregate v pok. Bogoslav Erni o naši mornarici; kontrolor Uršič o slov. Korotanu; dr. Rubič o ideologiji JS ter o organizaciji

JS; dr. Jeglič o organizaciji JS v dravski banovini; dr. Murko o njenem socialnem skladu in učitelju Pirnat o Pomladku JS v dravski banovini. Slednji je imel tehnično vodstvo tečajej, ki jim je načeloval načelnik prosvetnega oddelka in sekcije PJS g. Josip Breznjak.

Ljudska univerza je priredila slušateljem pomorsko-propagandnega tečaja v četrtek 3. januarja zvečer v Delavski zbornici predavanja pomorskega strokovnjaka honor. univ. profesorja dr. Ljudevita Böhma, ki je v dvehurnem govoru razmotril jadransko vprašanje v mednarodni politiki.

V temeljitem razgovoru so se k sklepu tečaja v soboto 5. t. m. popoldne razbistrila še vsa nejasna vprašanja, zvečer pa se je zaključil tečaj s prijateljskim sestankom kurzistov, predavateljev in zastopnikov oblastnega odbora J. S. v Akademskem kolegiju, kjer je bilo izrečenih mnogo toplih besed od strani vodstva, kot tudi od strani tečajnikov. Tečajniki so na tem večeru preko g. načelnika Breznjaka naslovili na službeno odsotnega predsednika O. O. JS g. namestnika bana dr. Otmarja Pirkmajerja iskreno zahvalo.

Splošne vesti

ROJSTNI DAN NJ. VEL. KRALJICE MATERE MARIJE.

V sredo 9. januarja smo praznovali rojstni dan Nj. Vel. kraljice matere. Šolske proslave so odpadle, ker so bile še božične počitnice. Po vseh cerkvah pa je bila zahvalna služba božja. Radi splošne žalosti so odpadle vse običajne prireditve. Predsedniški zbor JUU je s svoje seje, ki je bila ravno ta dan poslal maršalatu dvora posebne brzojavne čestitke za Nj. Vel. kraljico mater Marijo.

— Novi člani banovinskega šolskega odbora za dravsko banovino. V širši banovinski šolski odbor so bili imenovani sledeči novi zastopniki: Ivan Dimnik, predsednik JUU in predsednik sekcije, Andrej Skulj, banski šolski nadzornik, Drnovšek Fran, ban. šol. nadz., dr. Majer Ernest, načelnik odd. za soc. polit. in nar. zdravje kr. ban. uprave in Urbančič Anton, poslovodja banov. šol. odbora v Ljubljani.

— PROSIMO, POSLJITE PRISPEVKE ZA POLE. (Doslje je poslala prispevke šele polovico šol.)

— Načelnostvo Učiteljskega doma v Ljubljani obvešča s tem vse tovariše in tovarišice, ki studirajo svoje otroke v Ljubljani, da bo otvorilo s 1. septembrom t. l. v svojem domu internat. Vanj bo sprejemalo predvidoma dečke in deklice predvsem iz učiteljskih vrst. Javite pravočasno podatke. Cene zmerne, hrana tečna in izdatna, strogo nadzorstvo, pomoč pri učenju. Naslov: Frančiškanska 6.

— 50 letnica zagrebške gluhonemnice. V Zagrebu je osnoval prvo šolo za gluhoneme Adalbert Lampe l. 1885. Sam je bil gluhomem in je dovršil šolo na dunajski gluhonemnici. Iz Dunaja je prišel v Zagreb in osnoval privatno šolo za gluhoneme otroke. Poučeval je svoje gojence sporazumevanja s kretinami, kajti govora se sam ni učil in ga tudi poučevati ni mogel. Iz tega privatnega zavoda se je razvila zagrebška gluhonemnica. ki je dobila leta 1912. tudi šolo za gluhoneme obrtne vajence. Zagrebška gluhonemnica ni bila le prva na teritoriju naše države, marveč tudi prva na Balkanu. Letos proslavlja ta šola 50 letnico svojega obstoja.

— Rejci malih živali! Uspoštečajte, da je Vaše strokovno glasilo list Rejec malih živali, ki je tudi glasilo mnogih društev, klubov in odsekov, ki se pečajo s pospeševanjem reje malih živali. Glasilo izdaja in urejuje naš tovariš. Inkret Alfonz, šol. upravitelj v Senkovec Turnu pri Ljubljani. Današnji številki je priloženo vabilo na naročbo. Priporočamo list vsem cenj. tovarišicam in tovarišem, ki se zanimajo za rejo malih živali.

— Bolgarski mladinski listi. Bolgarska mladinska literatura je zelo bogata. Med izhajajočimi mladinskimi listi, ki jih je precej, so posebno važni trije in je prav, da jih omenimo in jim posvetimo nekoliko pažnje: »Svetulka« izhaja v Sofiji že trideset let in šteje med svoje sotrudnike vse najboljše bolgarske mladinske pisatelje. Je tudi najstarejši bolgarski mladinski list in je zelo dobro urejevan. — »Detska radost« ima stalno humoristično prilogo »Vrabcce«. Poleg tega prilaga vsaki številki po eno reprodukcijo umetniških slik. »Detska radost« je sicer mlajši list vendar v vsakem pogledu na višini. — Tudi mladinski tehnik »Pteka« je vreden pažnje. Izhaja v obliki časopisa. Spada med novejša bolgarska mladinske liste, vendar ga mladina rada čita. — Omenjeni trije listi se prištevajo med najboljše bolgarske mladinske liste.

— Življenje ruskih otrok v številkah. V l. 1929. je obiskovalo osnovne šole 11.697.000 otrok, a v l. 1933. je to število narastlo na 19.163.000. V raznih otroških zavetiščih in

otroških vrtech je bilo l. 1929. komaj 838.000 otrok, a v l. 1933. že 5.917.000. V l. 1930. je izhajalo v SSSR 18 mladinskih časopisov, a sedaj 40 v nakladi dveh milijonov. Leta 1931. je bilo 32 mladinskih gledališč v 1934. pa že 58.

— Filatelija — šolski predmet. V neki berlinski osnovni šoli so uvedli filatelijo, kot pouzkušni učni predmet. Z zbiranjem in spoznavanjem znamk se dviga pri otrocih zanimanje za zemljepisni in zgodovinski pouk, ki se naša na pouk o filateliji.

Osebnne zadeve

—i Napreduovali so učitelji(ce) v VIII. skupino dne 23. VII. 1934: Mencej Martin iz Trbovelj (Laš). Turk Stanislav iz Metlike, Arnejc Karolina iz Sv. Lovrenca (Ce), Kovačič Klotilda iz Kalolja (C), Rape Ana iz Vrh-nike (Lj. okolica), Zimer Jospina iz Male Polane (DL), 23. VII. 1934: Hergont Valerija iz Mežice (Drav) 15. VII. 1934.

—i Prevedeni so v IX. skupino: Koman Leopold iz Rake (Krš) 20. IX. 1934.

Učiteljski pravnik

—š Ročni katalog 1934/35 na strani 67. — odstavek 3 nam pove, da je treba čakati v vsakem napredovanju po 1 leto in to na zakoniti podlagi.

—š »Moji prejemki«. Ta pripomoček, ki bi si ga moral nabaviti vsak učitelj(ica) je izšel že leta 1931., a se ne uporablja, četudi je praktičen in stane le 50 para, v 3 letih 3x50 para ali 150 Din. Kdor redno vpisuje svoje mesečne prejemke (seveda tudi odtegljaje), bo gotovo vedel, koliko in zakaj mu je bilo odtegnjeno.

—š Odgovore na večino vprašanj, ki jih stavljate uredništvu »Učiteljskega tovariša«, najdete v Ročnem katalogu. Ta vsebuje tudi vse zakonske odredbe glede službenih prejemkov, zaradi tega ga priporočamo v nabavo prav vsem tovarišem(-icam).

—š Vprašanje: Po časopisni vesti bom premeščena v službeni kraj svojega moža. Ker še nimava gotovega pohošiva, bova morala začasno stanovati kot podnajemnika vsak pri drugi stančki ter brez lastnega gospodinjstva. Moj mož ima plačo VII. skupine.

Ali mi za čas, ko še ne stanujeva skupaj in tudi nimava lastnega gospodinjstva pripada celotna draginska doklada ali ne?

Odgovor: Če stanujeta mož in žena drž. uslužbenca v istem kraju, se znižajo ženi prejemki. Izjemoma gre ženi polna osebna drag. doklada, če živi ločeno (v istem kraju) zaradi zakonskih sporov (Roč. kat. str. 94 zad 6).

Učiteljska fiskarna

—t Zimski sport.

Badjura: Smuča terminologija, broš.	8 Din
Badjura: Zimski vodnik po Sloveniji, vezano	.. 50 ..
Badjura: Smučar, vezano	.. 30 ..
Kump: Smučanje I, broš.	.. 30 ..
Kump: Smučanje II, vez. v platno	.. 60 ..
Kodran: Smučaj ABC, broš.	.. 6 ..
Režek: Sneg in smuči, broš.	.. 18 ..
Ulaša: Smučarska gimnastika, broš.	.. 10 ..
Ulaša: Knjiga o sportu, broš.	.. 44 ..
Ulaša: Knjiga o sportu, vezano	.. 56 ..

„Knjige kmetijske matice“

Izšle so pred par dnevi knjige kmet. matice — 4 knjige za 20 Din.

Koledar je letos bogato ilustriran in ima prav uporabne razprave iz našega gospodarskega življenja, poleg življenjepisa blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, ki ga je priobčil po lastnem doživljaju bivši minister Pucelj in nanizal več še neznanih anekdot. Tovariš Lojze Zupanc priobčuje belokranjsko pripovedko — Pesem o kresu.

Organizacija in uprava kmetije je naslov drugi knjigi, ki jo je spisal inž. Valentin Petkovšek, ravnat. kmet. šole v št. Juriju ob juž. žel. Knjiga bo prav dobro služila tudi v kmetijsko nadaljevalnih šolah našim tovarišem, zlasti onim, ki se hočejo poglabiti v kmetijsko gospodarstvo in kmetijsko knjigovodstvo. Knjiga je zelo skrbno sestavljena in bo zlasti premožnejšim kmetovalcem s primerno šolsko izobrazbo služila zelo dobro.

Kmetijsko kokošarstvo je spisal inž. Wenko, ki je znan kot perutninarski strokovnjak. Po tej knjigi bodo sežale posebno naše gospodinje, ki bodo našle za kokošarstvo obilico dobrih in koristnih nauk. Kokošarstvo je še vedno lahko pri nas znaten vir dohodkov, če se goji racionalno in se goje dobre vrste.

Stari Hrk je originalna povest iz Bele Krajine, posvečena našemu odličnemu narodnemu borcu i delavcu tov. E. Ganglu. Spisal jo je naš tovariš Lojze Zupanc iz Skočjana pri Turjaku. Služboval je pred par leti v Beli Krajini in prinesel preko Gorjancev dovolj snovi, ki jo sedaj lepo obdeluje. Da je bil dober opazovalec narodnih običajev, seg in predvsem jezika, se mu prav dobro pozna in ravno njegov jezikovni narodni kolorit se tekstu

prav lepo prilega. Povest je vzeta iz belokranjskega kmetijskega življenja lepo prirodno, brez olepšav in preteravanja.

Tov. Lojzetu Zupancu čestitamo na lepem delu. Kmet. matica pa priporočamo našim šolam, ker nudi poleg zabavnega predvsem kmetijsko-strokovno čtivo, ki ga naše podeželske šolske knjižnice žal še vedno pogrešajo.

Žena v sodobni družbi

Angela Vodé: Žena v sodobni družbi. — Izdala založba lista »Žena in dom«. Ta knjiga je brezdolno dragocena pridobitev za kulturo naše žene tako po svoji informativni kakor po svoji pedagoški plati. Prikazuje razvoj žene od prvih zgodovinskih početkov preko različnih kulturnih stopenj, do njenega staljšega v današnji družbi, ki je po svoji ideologiji in organizaciji zeni skrajno krivična. Avtorica s plastično realistično odkriva usodne odnose med žensko gospodarsko samostojnostjo in njeno duhovno svobodo, prinaša bogat material, ob katerem osvetljuje žensko poklicno delo, pokaže, kako to delo ženo notranje oblikuje, objektivno usmerja, ji odpira pogled za stvarne naloge napram celokupni človeški družbi. Jasno in brezbrižno pokaže na vzroke krize, ki jo preživlja družina in katere z golim idealizmom ne bo mogoče rešiti. Svetovno nazorno je dosledna, trdna a kljub temu ne tendenčna in demagoška, kar bi se ne dalo trdit za dober del tovrstne literature, v ocenjevanju nasprotnih kulturnih smeri je stvarna in pravična, saj svojo kritično oceno osloni na dokazilni material. In če se ta ali oni svetovno-nazorno ne bo strinjal z njenimi izsledki in izvajanjem, bo vendar moral priznati, da je knjiga izraz intenzivnega napa, pokazati ženi pot do sebe, do svojega polnovrednega življenja, ki ne išče

Badeer - Schneeberger: Sprunglauf- Din
Langlauf, kart. 115 ..
Reuel: Neue möglichkeiten im Ski-
lauf, vezano 130 ..

Vse te knjige ima na zalogi Knjižarna »Učiteljske tiskarne« ter jih najtopleje priporočajo vsem ki se zanimajo za zimski sport.

—t Šolske potreščine za revno deca. Vsled krize prihaja mnogo otrok v šolo brez zvezkov. Dolžnost šolskih odborov je, da oskrbe najbednejšim šolske potreščine. Tem večja je pomoč, če si šole nabavijo zvezkov, katere oddaja Učiteljska tiskarna pod lastno režijsko ceno. Opozarjamo, da je teh zvezkov še nekaj tisoč na razpolago.

—t Delež tiskarne. V dravski banovini je z upokoženje nad 4000 učiteljev(-ic). Na poziv organizacije se je odzvalo lepo število učiteljstva ter podpisalo po 1 delež Učiteljske tiskarne. V primeru s številom učiteljstva pa ta odziv ni zadovoljiv, kakor bo razvidno iz statistike, ki bo objavljena po obnem zboru.

Ponovno vabimo k članstvu tiskarne. Kljub krizi lahko skoraj vsak učitelj podaše 1 delež (250 Din), mnogo tovarišev(-ic) bi lahko prevzelo po več deležev.

Mladinska matica

—mm Prvi dve številki »Našega roda« sta se tiskali v nakladi od 21.800 izvodov. V primeru s prvimi številkami lanskega leta se je število naročnikov zvišalo za 300 in je za celih 2800 večje kot v juniju lanskega leta. V naši državi se samo še »Jugoslovenec« od mladinskih listov tiska v večji nakladi. Prva številka se je tiskala v 50.000 izvodih. Pomni pa je, da je ta list po obsegu za polovico manjši od »Našega roda«. V razmerno lepem številu se tiska tudi »Naša radost«, katere naklada je dosegla 13.000.

—mm Na razpis književnih nagrad je prejela M. M. 14 rokopisov. Se nobenega našega tekmovanja se ni udeležilo toliko močnih konkurentov kot sedanjega. Literarni odsek je začel z ocenjevanjem. Rezultat bo objavljen v »Učiteljskem tovarišu«.

—mm Zaradi praznikov so pozabili nekateri poravnati naročnino za 3. številko. Poverjenike prosimo, da opozorijo naročnike na to, da izgubijo pravico do knjig ob koncu leta, če ne plačajo vseh števil »Našega roda«.

—mm 4. številka »Našega roda« izide v kratkem. Številka bo izredno bogata, tako po vsebini kot po ilustracijah. Izredno lepo naslovno stran je izdelal grafik Janez Trpin, ki je dobil že mnogo nagrad za taka dela. Nekaj novega bo pravljica v 20 slikah, ki jo je izdelal Lj. Ravnikar. Najboljše razlake tem slikam bomo objavili in nagradili.

Učiteljski pevski zbor JUU

—pev. Pravkar minuli pevski tečaj, ki je trajal od 2. do 6. t. m., je pokazal da sta se vrnil v zbor red in disciplina. Tečaja se je udeležilo 41 članice in 33 članov. Naštudiran je bil celoten program za turnejo. Nove člane prosimo, da naštudirajo do prihodnjega tečaja program brezhibno. Tečaj bo kot že javljeno 16. do 19. marca t. l.; 16. marca le za nove člane. Odbor.

Čuvajte Jugoslavijo!

svoje življenjske utešitve le v vršitvi golih prirodnih funkcij družinstva in materinstva temveč tudi v objektivno usmerjenemu delu v celoto, v urejanju življenja tudi izven družinskega kroga. Zakaj tak način življenja ne pomeni zanj le polnovrednejše, temveč tudi globlje srečnejše življenje. Knjiga je dalje izraz spoznanja, da današnja žena vkljub svoji zunanji naprednosti še zdaleka ni dosegla tiste notranje kulture, koje izraz je samostojnost v gledanju in ocenjevanju življenja, samostojnost v razvrščanju življenjskih vrednot; zmisel za stvarnost in resničnost; čutenje za celoto, pogled in rodinost za pereče probleme sodobne družbe — usmerjenost iz sebe v objektivni svet. Najjasnejše odseva slika današnje žene iz orisa njenega odnosa do fašistične ideologije, ki je klonila na vsej črti, in je zopet podlegla svojim gonimskim utripom in težnjam po pokojnem, udobnem življenju.

Knjiga je borbeno prepričevalna in vzgojno učinkovita, ker je plod resničnega notranjega izkustva in intenzivnega življenjskega napora in vsa spojena z resničnim življenjem, njegovo bedo in njegovim bogastvom.

Toplo priporočamo knjigo zlasti našim učiteljicam, ki brezdolno potrebujejo tovrstnih dragocenih pobud in ostrejšje orientacije v svo mnogolichost izven njih ležeče istinosti. Knjiga jim bo pokazala, da se zlasti one ne smejo izživljati v »iskanju« moža in se zadovoljiti s tem, da so se končno le rešile svojega samstva in so našle v zakonu zadnjo vrednoto življenja. Pokazala jim bo vrednost dela, vzbudila jim bo čut za solidarnost, ki jo v naših ženskih vrstah tako zelo pogrešamo. In morda bodo ob tej knjigi začutili, da ni najvrednejše biti žena, ampak človek, ki brez ozira na moža more biti polnovreden in v svojem delu tudi potešen in — srečen. A. P.

Šolski radio

—r XIV. teden. V torek 15. januarja bo predaval g. dr. Oskar Reya; »Na meji večnega ledu«. Govoril bo o svojem potovanju na Spitzberge in še dalje proti severnemu ledu. Opisal bo življenje severnega naroda. Laponcev, njihove šege in navade, dalje svoje vtise, ki jih je odnesel z ledenikov na Spitzbergih in z meje večnega ledu, kamor ne stopi nikdar človeška noga. Poleg zivalstva v teh krajih nam bo opisal tudi svetlobne fenomene kakor »polnočno sonce« in »polarno luč«. Ta oddaja je nadaljevanje predavanja o norveških fjordih.

V petek 18. januarja bo dialog: »Kako iščemo rudes«. Ta oddaja g. Josipa Zabkarja je bila na programu že 7. decembra, a je bila preložena radi aktualnega predavanja: »Mladina o obrtniskem tednu«.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo 13. januarja ob 7.30 predaval g. Jamnik Alojzij: Pomen in potreba kmet. knjigovodstva.

Nadaljevalno šolstvo

—n Predsedniki komisij za pomočniške izpite. Pri sekciji obstoja odsek za obrtno in trg. nadaljevalno šolstvo. Odseku so nujno potrebni podatki v koliko se izvaja čl. 283. zakona o obrti. Prosimo vse tov. upravitelje obrtno in trg. nadaljevalnih šol, da javijo z dopisnico odseku za obrt. in trg. nadaljevalne šole pri sekciji JUU v Ljubljani, kdo je predsednik komisije za pomočniške izpite. Prosimo, da smatrate zadevo za nujno.

Stanovska organizacija JUU

Vabila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V LITJI bo zborovalo po sklepu zadnjega običnega zbora ob koncu januarja (predvidoma 26. t. m.) na Polzevem pri Višnji gori. Dnevni red: I. Stanovske zadeve. II. Telovadba in sport v osnovni šoli s posebnim ozirni na smučanje. a) Teoretični in praktični referat tov. Tauerja Vena iz Litije, absolventa saveznega tečaja SKJ. — b) Praktične vaje za smučarski pouk v osnovni šoli. c) Sestava enotne metodike in nazivoslvoja. č) Mladinske smučarske tekme. Odbor naproša vsa šolska upraviteljsva in vse tovariše in tovarišice za sporočilo: 1. ali goje na šoli smučanje in od kdaj? 2. Koliko smučarjev in smučark (učencev — učenk) imate na šoli. 3. Koliko od teh ima lastne smuči. 4. Tov. smučarje(-ice) in ostale, ki se bodo tečaja udeležili, prosimo, da se prijavijo do torka dne 15. t. m. — Točen datum tečaja je odvisen od vremenskih prilik in ga bomo vsem prijavljencem pravočasno javili. — Sporočamo vsem članom, ki se bodo javili v učiteljski smučarski tečaj na Polzevem pri Višnji gori, naj se takoj prijavijo tov. predsedniku Zupančiču v Litiji. Vsem prijaviteljem bomo takoj dostavili brezplačno knjigo: »Na Dolenjsko«, ki točno opisuje vse podrobnosti Polzevega, terenska karta pa pojasnuje pregledno vsa smučišča okrog Polzevega in na višnježorski strani našega sresa. Ker smo zaradi vremenskih neprilik prisiljeni postaviti zborovanje na konec meseca, nam je odbor SK Polza postavil za to priliko cene s popustom (n. pr. kosilo 6 Din). Odbor.

— OPOZORILO ČLANOM SRESKEGA UČIT. DRUŠTVA KAMNIK. Članarina za l. 1934./35. znaša letno 180 Din torej mesečno 18 Din, oziroma 10 Din. Povišek je nastal zaradi prispevka za socialni fond in venci pokojnemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju. Tovariše upravitelje prosimo, da članarino odtegujejo skupno mesečno in jo redno odpošiljajo po položnici na naš naslov. Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO ČRNO-MELJ-METLIKA zboruje 19. januarja ob 12.30 v narodni šoli v Črnomlju z dnevnim redom: 1. Učiteljski gospodarski dan (referat); 2. Stanovska zvest: Lov. Kugler; 3. Poročila odbora in referentov; 4. Dela na šolskem vrtu: tov. Barle K.; 5. Slučajnosti — Članstvo pozivamo, da se zborovanju prav zanesljivo udeleži! — Neorganizirano učiteljstvo Bele krajine pozivamo, da se čim prej učani in družstvo in s tem pomore doseči čim večje uspehe v dobro stanu in šolstvu. Odbor.

Poročila:

+ JUU SRESKO DRUŠTVO NOVO MESTO je imelo 24. nov. občni zbor v Novem mestu.

Tovariš predsednik Vilko Menard otvori s pozdravom I. letošnje zborovanje in poda predsedniško poročilo o poslovanju odbora društva od zadnjega običnega zbora. V splošnem je poudaril dve lepi nalogi, v katerih ne sme biti nihče izmed nas indiferenten:

1. Marljivo in intenzivno delo za jugoslovansko edinstvo ter državno nacionalno idejo.

2. Vestno delo za izobraževanje in dvig kulturnega nivoja našega naroda.

Prečtani so bili nato vsi važnejši organizacijski dopisi. Pri dopisu zbirke »Socialnega fonda Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja« se je zbral 114.75 Din.

Sklenilo se je še pri tej točki, da bo nosila odslej naša sreska učiteljska knjižnica ime po Viteškem kralju Aleksandru I. Zedinitelju.

O banovinski skupščini je poročal tov. Menard o državnih tov. Marinč.

Ob koncu svojega poročila poudari tov. blagajničarka, da je točno plačevanje pogoj uspehov društvenega in sekcijanskega dela, zato poziva, da zamudniki čimprej poravnajo svoje zaostanke in odslej redno plačujejo mesečne obroke.

Tov. Žukovec poda nekaj misli o naših učiteljskih gospodarskih organizacijah: 1. Učiteljska tiskarna. 2. Učiteljska gospodarska poslovalnica v Mariboru, ter poziva, da se članstvo poslužuje obeh ustanov. Pri isti točki prečita nato tov. Milena Sušnikova dopis »Zadruga — Dom učiteljc« in poziva tovarišice, da podprejo to svojo stanovsko ustanovo.

Predsednik nadzornega odbora izjavi, da je našel nadzorni odbor vse blagajniške knjige v redu, kakor je bilo v redu poslovanje vsega odbora in predlaga absolutorij, kar zbor soglasno sprejme.

Na predlog tov. Frana Lunačka iz Mirne se soglasno sprejme stari odbor, le mesto odislega namestnika — odbornika se izvoli tov. Jože Tratar iz Trebnjega.

Odbor se konstituira naslednje: Predsednik: Menard Vilko, namestnik Marinč Martin, tajnik: Ivanetič Alojzij, blagajničarka: Sušnik Milena, odborniki: Žukovec Franc, Šeksek Valči, Dovjak Marija, namestniki: Jože Tratar Rodič Justina, Peček-Jenko Amalija. Nadzorni odbor: Skebe Venceslav, Srpan-Kozjak Ema, Schweiger Hedvika.

Menard Vilko, preds. Ivanetič Alojzij, taj.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR LEVI BREG je zborovalo 24. nov. 1934. Od 92 članov je bilo navzočih 78, t. j. 85%.

Tov. predsednik je ob pol 10. uri otvoril zborovanje, pred prehodom na dnevni red se je poklonil manom kralja Mučenika v daljšem komemorativnem govoru in sklenil govor z zaobljubo, da prav mi obmejni učitelji hočemo stati v prvi, najbolj izpostavljeni in neprobojni falangi čuvarjev Jugoslavije in nje-nega edinstva! Ob spominskih besedah za pok. gen. Maistrov je med drugim naglasil: **Prepričani smo, da brez Maistra mi danes ne bi bili tukaj!** Nato je podal tudi situacijsko poročilo ter po ugotovitvi sklepčnosti in prečitaniu zadevnih točk pravil JUU otvoril občni zbor. Kot predsednik in večino dose-danje upravne dobe tajnik je podal obširno predsedniško in tajniško poročilo. Temu so sledila temeljita poročila vseh ostalih funkcionarjev in referentov. Po poročilih so bile volitve ter je bil soglasno izvoljen upravni odbor, ki se je konstituiral: predsednik Vauda Mirko, namestnik Marica, blagajnik Ferik Ivan, tajnik Kodrič Rudolf, odborniki: Cvetko Fran, Pur Josip, Sarđoč Adam, namestniki: Malkuc Drago, Safarič Franc in Boroko Franc. Nadzorni odbor: predsednik From Vekoslav, Konečnik Franja, Andrejič Ivan. Najvažnejši sprejeti sklepi: 1. Članarina za ŠM naj se pobira ločeno od društv. članarine. 2. K Učit. tiskarni pristopi društvo danes z 1 deležem, pozneje z več, apelira se na članstvo, da pristopijo tudi sami. 3. Socialni fond Viteškega kralja Aleksandra podpremo z znatnim zneskom prihodnjic. 4. Vpraša naj se, kaj je z nemškimi dopisi glede božičnice za učence avstrijskega državljanstva. 5. Tovariši iz Lokavec so nam dobrodošli, a po pravilih žal ne morejo biti pri nas včlanjeni.

Proračun je bil sprejet in je članarina ista kot lani. Priporoča se udeležba s poklonitveno deputacijo 7. dec. 1934. na Oplenec ter po izvajanjih tov. sres. šol. nadzornika Tomažiča številnejši pristop k Šol. matici in sodelovanje pri CMD.

Preds.: Vauda Mirko. Tajnik: Kodrič Rud.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO M. SOBOTA je imelo dne 15. dec. v Murški Soboti svoje redno zborovanje, kateremu je prisostvovalo 76 članic(ov).

Pred zborovanjem je bil članski žalni sestanek za blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem. Tov. Ivan Hri-bar je počastil spomin velikega pokojnika s krasnim govorom.

Po premoru desetih minut je predsednik otvoril društveno zborovanje.

Objavljeni so bili došli dopisi. V zvezi z njimi je prišlo do sledečih sklepov:

1. Naknadni proračun sekcije se sprejme. 2. Društvo pristopi k Učiteljski tiskarni z 2 deležema. Vabijo se člani, da pristopajo tu-

di kot poedinci k tej važni stanovski zadrugi.

3. Članstvo si osvaja predlog, ki ga je začasni društveni odbor poslal sekciji, naj se v vidno počastitev spomina velikega kralja osnuje posebna socialna stanovska ustanova.

Tov. Štubel je podal poročilo volilnega odbora, v katerem je pojasnil, da se na zadnjem zborovanju izvoljena uprava ni konstituirala, ker je prišlo med poedinimi člani do odvojenih mišljenj glede pravilnosti zadnjih volitev in načina štetja glasov. Izvoljen je bil le začasni tročlanski odbor z nalogo, da upravlja društvo do prvega zborovanja. Tvorijo ga tov. Hribar, Štubel in Stanič. Po daljši debati, se sklene izvesti ponovne volitve, da pridejo v upravo predvsem tudi članice. Izvoljena je bila soglasno nova uprava, ki se je nato v posebni seji konstituirala takole:

a) Upravni odbor: Štubel Mirko, predsednik; Jerovšek Marija, podpredsednica; Savli Andrej, tajnik; Hribar Ivan, blagajnik; Mlekuž Zora, Antauer Evgenija, Horvat Bela, člani. Namestniki uprave: Tomšič Živko, Stanič Ivan in Gabrijelečič Sonja.

b) Nadzorstvo: Verteš Aladar, predsednik; Kočar Karel, podpredsednik; Weit Fran, tajnik. Namestnika nadzorstva: Kos Leopoldina in Furek Roman.

V ostalem se je sklenilo še ustanoviti društveno knjižnico. V ta namen se izterjajo dolgov na neplačani članarini, ki segajo že v 12.000 Din. Tov. blagajnik se pooblašča, da te dolgove energično izterja. Tov. predsednik je že pri volitvah uporabil čl. 14. tč. 3 pravil.

Tov. nadz. Velnar je zelo obširno govoril o šolski administraciji, o uradovanju šol. upraviteljev in o kmetskih in gospodinskih nadalj. šolah.

Miro A. Štubel, preds. Savli Andrej, taj.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO ŽUZEMBERK je zborovalo dne 12. decembra 1934. v Žuzemberku ob številni udeležbi.

Po otvoritvi se je spomnil tov. predsednik v izbranih besedah tragično preminulega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja ter poudarjal med drugim zlasti veliko ljubezen visokega pokojnika do našega učiteljskega stanu. — Po komemoraciji je bil 15 minutni odmor v počastitev spomina blagopokojnega kralja.

Po odmoru je predaval tov. Pavel Japelj o kmetskem gospodarstvu v preteklosti ter tov. Dekval o kmetskem gospodarstvu v prihodnosti.

Prvi predavatelj je pokazal na premnoge hibe našega narodnega gospodarstva, ki so ga ovirale in rušile; razkril daljne in bližnje vzroke današnje krize v katero je zašel naš kmet v mnogočem tudi po lastni krivdi.

Drugi predavatelj pa se je zamislil v bodočnost našega kmetskega gospodarstva. Po njegovih mislih in po današnjih razmerah soedeč, bo rešitev našega kmetskega vprašanja v zadržanosti, zakaj poedinec ne pomeni mnogo, celota vse.

Po predavanjih se je otvorila živahna debata. Šole, bodisi osnovne, kot kmetijsko nadaljevalne čakajo v bodočnosti velike in težke naloge, namreč vzgojiti nov kmetski rod v zadržanem smislu.

Obe predavanji sta bili prav dobro podani, zato sta žela oba predavatelja obilo priznanja in zahvale. Članarino za Slov. Šol. Matico pobira poverjenik do konca decembra.

Prih. zborovanje se bo vršilo meseca marca v Žuzemberku.

Fr. Mervar, preds. Rafaela Hrovatova, tajnica.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO DOL. LENDAVA je zborovalo 15. decembra 1934. v Črenšovcih. Navzočih 58 članov in 1 abituri-entka to je 75%.

Tov. Drekonja je imel žalni govor o blagopokojnem kralju Aleksandru I. Zedinitelju. V lepo zamišljenem govoru je podal pravi življenjski lik kralja, predvsem kot človeka, junaka in viteza. Po končanem govoru se je članstvo z 1 min. molkom poklonilo spominu velikega kralja.

Sledila je ¼ urna prekinitve zborovanja.

Tov. predsednik Peternel je podal daljše situacijsko poročilo združeno s poročilom o poteku banovinske in državne skupščine ter je končno vabil članstvo za pristop in podpisovanje deležev za Učit. tiskarno.

Tov. tajnik je dal poročilo o zunanem in notranjem poslovanju društva.

Zelo zanimivo je bilo blagajniško poročilo in razprava, ki ji je sledila soglasno sprejeta zaupnica.

Pri volitvah je bil sprejet predlog, da se vrše tajno.

Izid volitev je bil sledeči: Peternel Ludvik, predsednik; Gumilar Franjo, podpredsednik; Skočir Stanko, tajnik; Preininger Janez, blagajnik; Prešeren Štefanka, Čehovin Rudolf in Papis Lojze, odborniki. Nadzorni odbor: Šprager Ferdo, Drekonja Ciril in Hvala Tone.

Sklepi: Društvo prispeva za socialni fond Viteškega kralja iz prihrankov v blagajni pozneje, ko se bodo uredile finančne razmere. Priporoča se, da se vsak oddolži spominu velikega generala Maistra, na način, da prispeva za Maistrov kamen Učit. domu v Mariboru. Za vsako župnijo se določi poverjenik, ki bo zbiral denar.

Za vavec Viteškemu kralju prispeva vsak član 1 Din blagajni. Proračun sekcije za leto 1934-35. se odobri.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo v februarju v Dol. Lendavi.

Skočir Stanko, tajnik. Peternel Ludvik, predsednik.

+ JUU UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR - MESTO je imelo svoj letni redni občni zbor dne 22. novembra 1934.

Navzočih je bilo 52 člana izmed 66 včlanjenih t. j. 79%.

I. Pred pričetkom skupščine je bila komemoracija za blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem. Tovariš predsednik Hočevar je v iskrenem govoru orisal delo in stremenje vladarja kot najvišjega borce za svetovni mir, čuvarja Jugoslavije ter velikega pospeševalca narodne prosvete. Žalni svečanosti je sledil kratak odmor.

II. Po odmoru je sledilo zborovanje. Tov. predsednik se je v toplih besedah spominjal pokojnega generala Maistra za jugoslovanski Maribor.

Po poročilih delegatov o državni in banovinski učiteljski skupščini ter po poročilu tajnika so bili sprejeti sledeči sklepi:

1. Odobri se znesek Din 300.— Učiteljskemu domu v Mariboru namesto venca na grob generala Maistra.

2. Članstvo pristopi korporativno k »Slovenski Šolski Matici«. Članarina se bo pobirala v 10 mesečnih obrokih.

3. Ker so vsi člani društva tudi člani Pedagoške centrale, naše društvo ne nakaže izredne podpore.

4. Priporoča se udeležba pri poklonitvi na grobu pokojnega Viteškega kralja na Oplenacu. Prosimo pa sekcijo, da organizira zopetni obisk v spomladanskih mesecih.

5. Za socialni fond Viteškega kralja nakaže društvo Din 400.—

6. Knjižice — izpričevala naj se nabavijo na račun krajevnih šolskih odborov, ker so vedno bila šolska spričevala brezplačna.

7. Naše društvo je ugodno posredovalo, da je ostala II. deška narodna šola v Mariboru neokrnjena. Nujno potrebno pa je tudi, da se preuredi ena deška in deklisla šola v Mariboru v popolno višjo deško in deklislo narodno šolo.

8. Naša organizacija naj bo že pri se-stavi in odobritvi državnega proračuna pozorna, da ne bo budžet prosvetnega ministra skrčen v škodo narodne šole in učiteljstva.

9. Sekcija naj skuša doseči za učiteljstvo enkratno proračuna naše sekcije želi naše društvo, da se opusti priloga »Prosveta«.

10. Glede proračuna naše sekcije želi naše društvo, da se opusti priloga »Prosveta«.

Po tajniškem in blagajniškem letnem poročilu je bil sprejet sklep, da ostane društvena članarina ista kot lani.

Izid volitev je bil sledeči: Upravni odbor: predsednik Hočevar Ciril, podpredsednik Golež Franjo, tajnik Womer Ivan, blagajničarka Wieser Friderika, odborniki: Černovšek Mara, Feinig Ivan, Juvančič Olga; namestniki: Špan-

ger Vekoslav, Petrič Ludovik, Faganeli Anton. Nadzorstveni odbor: predsednik Alt Aleksander, podpredsednica Stupan Milica, odbornik Ramšak Franc, namestnika: Dojčinovič Vlasta, Vinšek Dora.

Ivan Womer, s. r., tajnik. Ciril Hočevar, s. r., predsednik.

Novosti na knjižnem trgu

—k V novo leto z »Našim valom«, bogato tedensko ilustrirano revijo za radio, gledališče, film, sport in modo. Pravkar je izšla nova številka, ki prinaša na uvodnem mestu misli na božični večer, od dr. Janka Tavzesa. Ivan Vuk. je prispeval zgodbo »Mini-strant Ivan«, Maša Slavčeva priobčuje »Po-četniško potovanje«. Nadvse zanimiva je nova slikanica, ki obsega 4 strani in nas vodi s kulturno ekspedicijsko berlinskega filmskega podjetja »UFA« okrog sveta. Nadaljuje se Sel Catinijev roman »Emilio Berenini«. Za radijske amatere je »Naš val« vpeljal ilustrirano »Radijsko tehniko«, za naše dame pa modno rubriko. Na posebni 12 strani obsega-joči prilogi ima pregledno razvrščen program vseh važnih evropskih oddajnih postaj, kate-rega izpopolnjuje še posebna rubrika »Na našem in na tujem val«.

—k Koledar obrambne družbe sv. Cirila in Metode v Ljubljani. 1935. Cena 15 Din. — Poleg koledarskega dela ima še zelo bogato vsebino in obsega 128 strani. Vse narodno obrambno delo, ki ga vrši CMD je razvidno iz obsežnega Vestnika CMD, ki je priključen ostalemu delu koledarja. — Tudi z naročilom tega koledarja podpremo CMD in njeno delo-vanje.

—k Mirko Javornik: Srečanje z nepoznanimi. Založila Delavska založba r. z. z o. z. v Ljubljani. Cena broširanemu izvodu 28 Din, vezano 40 Din. — Krekova knjižnica izda vsako leto tri knjige. — »Srečanje z nepoznanimi«, originalno slovensko delo mladega pisatelja Javornika, je izšlo kot druga knjiga v l. 1934. Pisatelj je že znan po svoji knjigi »Črni breg«, ki jo je izdala ista založba. Knjiga se dobi tudi v Učiteljski knjigarni.

—k Juš Kozak, »Za prekmurkim kolnik«, izdala Tiskovna zadruga. »Slovenske poti«, zvezek XV. 88 strani, 10 slik na posebnih prilogah. Cena vezanemu izvodu Din 40.—, po pošti Din 41.50. — O nobeni slovenski pokrajini nimamo tako svojevrstne knjige, kakor smo jo pravkar dobili o Prekmurju. Pisatelj je prepotoval doberšen del Prekmurja na kmečkem vozu. Tako je ob neposrednem doživetju krajev in ljudi nastala ta knjiga, ki združuje v sebi razgibanost potopisne reportaže in stilistično dognanost umetniške stvaritve.

—k Telesno Vaspitanje — Izšla je tretja številka II. letnika tega lista s sledečo vsebino: Smrt kralja Uedinitelja; Kralj Peter II.; Prve realizacije — sistema dela; Razpored dela iz predmeta »Telovadba po sokolskem sistemu«; Dva sokolska izleta i. dr. — List izhaja mesečno in stane 30 Din letno. Uredništvo in uprava Zagreb, Bogovičeva 7.

—k Jugoslovanska šola izhaja že četrto leto pod uredništvom gg. Dušana Bogunovića in L. Krajačića. List je namenjen delavcem za narodno izobrazbo in se bavi z vprašanjem prosvete širših narodnih slojev in posega v ekonomsko socialno in kulturno življenje naroda. — Naročnina znaša letno 50 Din. Posamezna številka 10 Din. Naročnina se pošilja na naslov: Jugoslovanska šola, Zagreb, Bogovičeva 7.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—.

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 8

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskopi, foto-aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

KDOR OGLAŠUJE
TA NAPREDUJE!

Pelikan

TUŠI ZA IZVLEČENJE

izdelujejo se skozi desetletja po lastnem postopku ter so si vsled svojih dobrih lastnosti in zaradi svoje trajne kvalitete pridobili ves svet. Pelikan tuši so lahko tekoči, odporni proti vodi in radiranju, mogoče jih je razredčiti in mešati med seboj. — Izdelujejo se v črni barvi in še v 39 raznih nijansah.

GUNTHER WAGNER — ZAGREB

RESTAVRACIJA NOVI SVET

LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA CESTA 14

Priznana dobra kuhinja, posebna soba za sestanke; sprejema naročila za skupne obede po zmernih cenah. Postrežba točna in solidna.

Moda 1935

modni listi, journali za ročna dela in volno, razni znanstveni časopisi in revije v velikih izberih. Sprejemajo se naročniki na vse vrste časopisov in revij tu in inozemskih.

Oglejte si zalogo v naših knjigarnah

UČITELJSKA TISKARNA reg. zadruga z o. z.

Ljubljana, Franciškaška ulica št. 6
Podružnica v Mariboru, palača Banovinske hranilnice